

Żywnienie zwierząt a zanieczyszczenie środowiska

Adam Cieślak, Małgorzata Szumacher-Strabel

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, Katedra Żywnienia Zwierząt

Wzrastająca populacja ludzi na Ziemi oraz dążenie do zrównoważonego rozwoju rolnictwa prowadzi do nieco innego niż dotychczas spojrzenia na produkcję zwierzęcą, w szczególności utrzymania zwierząt przeżuujących. Z kolei wzrastająca świadomość środowiskowa konsumentów produktów pochodzenia zwierzęcego wymusza, zarówno na samych producentach, jak i na naukowcach zajmujących się tą problematyką, aktywne działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków produkcji zwierzęcej na środowisko naturalne. Należy mieć świadomość, że każdy rodzaj produkcji zwierzęcej powoduje zagrożenie dla środowiska naturalnego. W przypadku produkcji mleka i wołowiny jednym z problemów jest emisja gazów cieplarnianych, w tym metanu. W puli gazów produkowanych przez zwierzęta przeżuwające metan stanowi od 30% do 40%. W przypadku przeżuwaczy większość metanu i innych wytwarzanych i emitowanych gazów pochodzi z fermentacji jelitowej (80%), natomiast w przypadku zwierząt monogastrycznych, w tym drobiu, pochodzi on z fermentacji jelitowej, ale także z fermentacji przechowywanego obornika. U zwierząt przeżuujących straty metanu pochodzącego z procesów fermentacyjnych w żwacu, a emitowanego do atmosfery nie tylko wpływają negatywnie na środowisko, ale pogarszają wykorzystanie paszy i obniżają efekt ekonomiczny produkcji zwierzęcej. W sumie produkcja zwierzęca emituje 90 milionów ton metanu rocznie.

Coraz istotniejsze staje się zwrócenie uwagi opinii publicznej w Polsce na problem emisji gazów cieplarnianych ze źródeł antropogenicznych oraz próba rozwiązania problemów związanych z utrzymaniem zwierząt, w tym ich żywieniem w aspekcie ograniczenia negatywnego ich wpływu na środowisko naturalne. Ponadto, wprowadzenie europejskiej strategii „Green Deal” stawia przed rolnikami szereg nowych wyzwań dostosowawczych. Holistyczne i kompleksowe podejście do ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym w aspekcie żywienia zwierząt jest bardzo aktualnym i wymagającym działaniem zagadnieniem.